

Wykład:

ZATRUDNIENIE I BEZROBOCIE

Pracujący wg BAEL

Za **pracującą** uznano każdą osobę, która w badanym tygodniu:

- wykonywała pracę przynoszącą zarobek lub dochód jako pracownik najemny, pracujący na własny rachunek lub pomagający członek rodziny,
- miała pracę, ale jej nie wykonywała (z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego, z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy, powyżej 3 miesięcy, ale osoba ta była pracownikiem najemnym i w tym czasie otrzymywała co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Bezrobotni, według **BAEL**, są to osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do ludności **aktywnej zawodowo** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej uznane za pracujące lub bezrobotne.

ZD

Ankieta,
badanie aktywności ekonomicznej ludności

Nr ankiety

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Dział 1. INFORMACJE OGÓLNE

00	Symbol województwa	<input type="text"/>
01	Symbol oddziału terenowego US	<input type="text"/>
02	Identyfikator mieszkania IDM	<input type="text"/>
03	Numer kolejny gospodarstwa domowego w mieszkaniu	<input type="text"/>
04	Numer osoby w gospodarstwie domowym	<input type="text"/>
05	Stopień pokrewieństwa z głową gospodarstwa domowego	<input type="text"/>

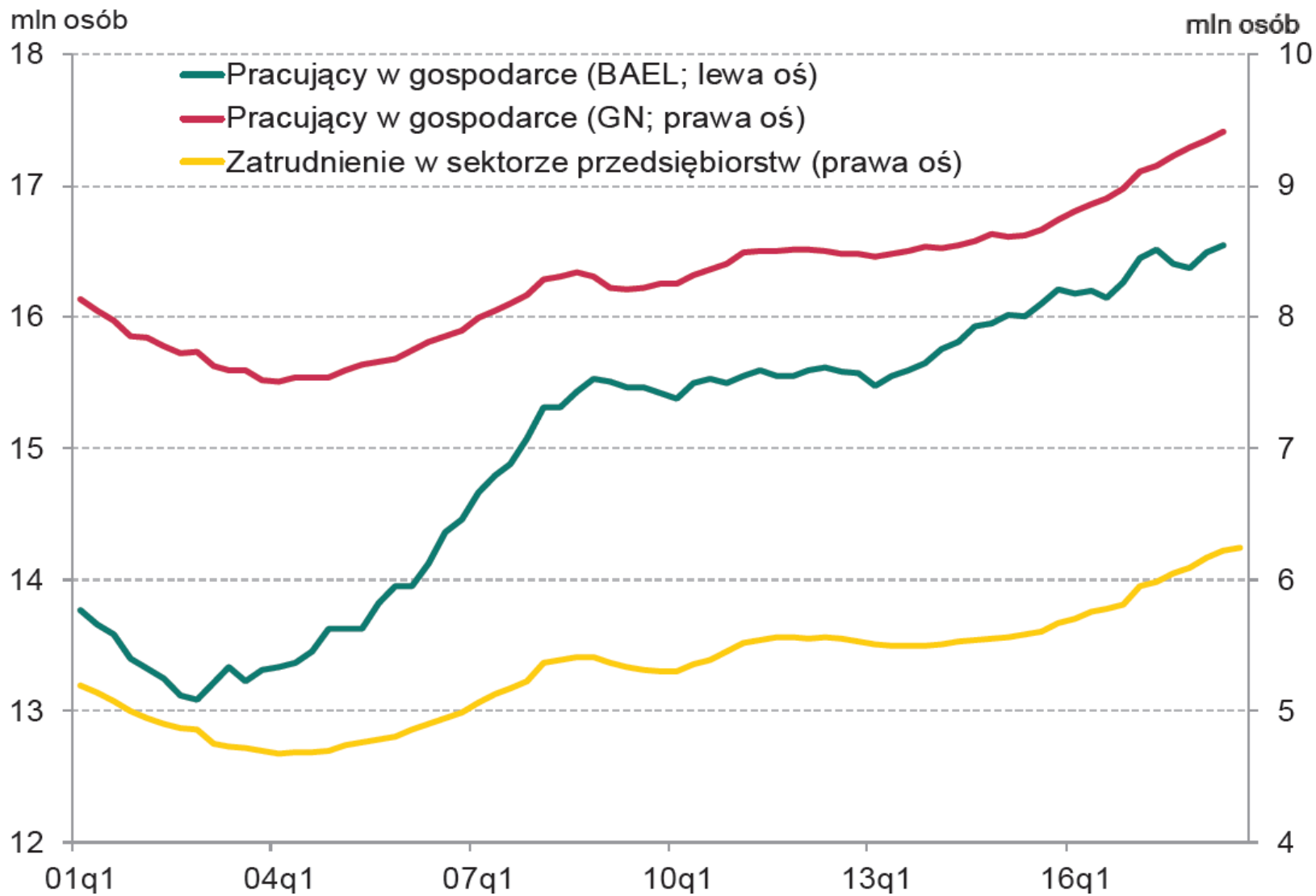
06	Płeć	<input type="text"/>
07	Rok urodzenia	<input type="text"/>
08	Symbol stanu cywilnego	<input type="text"/>
09	Symbol poziomu ukończonego wykształcenia	<input type="text"/>
10	Numer obserwacji	<input type="text"/>
11	Numer próby	<input type="text"/>

Dział 2. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA I PRACA
GŁÓWNA

12	Czy w badanym tygodniu (od poniedziałku do niedzieli) wykonywał(a) Pan/Pani jakkolwiek pracę przynoszącą zarobek lub dochód, bądź pomagał(a) nieodpłatnie w rodzinnej działalności gospodarczej? • tak <input type="text"/> 1 → 14 • nie <input type="text"/> 2 → 12A
12A	Czy w badanym tygodniu przepracował(a) Pan/Pani przynajmniej 1 godzinę? • tak <input type="text"/> 1 → 14 • nie <input type="text"/> 2 → 13

16.2	Dlaczego w badanym tygodniu pracował(a) Pan/Pani krócej niż zwykle? • z przyczyn związanych z zakładem pracy (przerwa w działalności, przestoje, przymusowy urlop, brak zamówień itp.) <input type="text"/> 1 • przestałem/przestałam pracować <input type="text"/> 2 • rozpocząłem/rozpoczęłam pracę <input type="text"/> 3 • uczestniczyłem/uczestniczyłam w strajku ... <input type="text"/> 4 • uczę się, uzupełniam kwalifikacje <input type="text"/> 5 • trudne warunki atmosferyczne <input type="text"/> 6 • urlop wypoczynkowy <input type="text"/> 7 → 23 • urlop okolicznościowy <input type="text"/> 8
------	--

Liczba pracujących i zatrudnionych w Polsce

Źródło: NBP, Raport o inflacji, listopad 2018.

GN – podmioty gospodarki narodowej zatrudniające powyżej 9 osób

Rynek pracy w Polsce w latach 2005-2011

Wskaźnik	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Pracujący w gospodarce narodowej (w tys.)	12 891	13 220	13 771	14 037	13 782	14 107	14 233
Zmiana liczby pracujących (w tys.)	171	329	551	266	-255	325	126
Zarejestrowani bezrobotni (w tys.)	2 773	2 309	1 747	1 474	1 893	1 955	1 983
Zmiana liczby bezrobotnych (w tys.)	-227	-464	-563	-273	419	62	28
Produkcja przemysłowa*	.	111,6	110,7	103,6	95,5	109,0	107,5
Produkcja budowlano-montażowa*	.	118,1	115,5	112,1	105,1	104,6	111,8
Nakłady inwestycyjne*	107,7	116,8	120,4	110,7	99,2	100,2	110,6
Sprzedaż detaliczna towarów ogółem*	97,6	107,2	107,6	105,0	101,7	99,0	103,2
Przewozy ładunków*	107,4	103,0	107,4	108,0	103,4	104,8	106,5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia realne brutto*	101,8	104,0	105,5	105,9	102,0	101,4	101,4

*rok poprzedni=100

Źródło: GUS, 2018.

Rynek pracy w Polsce w latach 2012-2017

Wskaźnik	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Pracujący w gospodarce narodowej (w tys.)	14 172	14 244	14 402	14 830	15 178	15 711
Zmiana liczby pracujących (w tys.)	-61,0	72,3	319,1	266,4	347,9	417,5
Zarejestrowani bezrobotni (w tys.)	2 137	2 158	1 825	1 563	1 335	1 082
Zmiana liczby bezrobotnych (w tys.)	154	21	-333	-262	-228	-253
Produkcja przemysłowa*	100,5	101,8	104,1	106,0	103,6	106,6
Produkcja budowlano-montażowa*	93,7	94,1	105,9	103,7	97,6	110,9
Nakłady inwestycyjne*	97,2	98,8	109,5	107,1	88,8	103,5
Sprzedaż detaliczna towarów ogółem*	100,5	101,3	103,9	105,4	106,2	105,5
Przewozy ładunków*	93,6	103,3	99,5	98,0	101,8	111,8
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia realne brutto*	100,1	102,8	103,2	104,5	104,3	103,4

*rok poprzedni=100

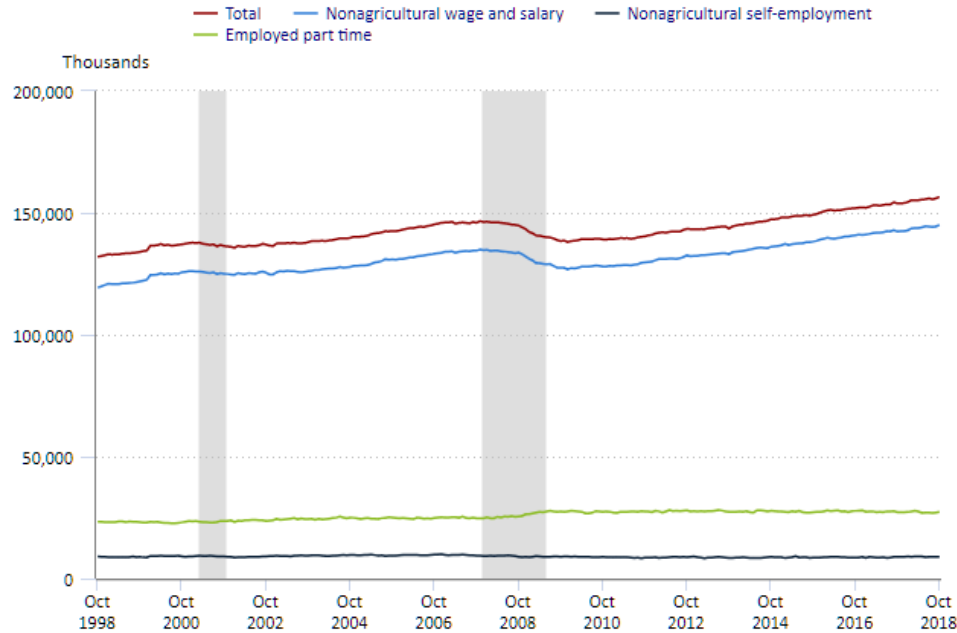
Źródło: GUS, 2018.

Stopa zatrudnienia

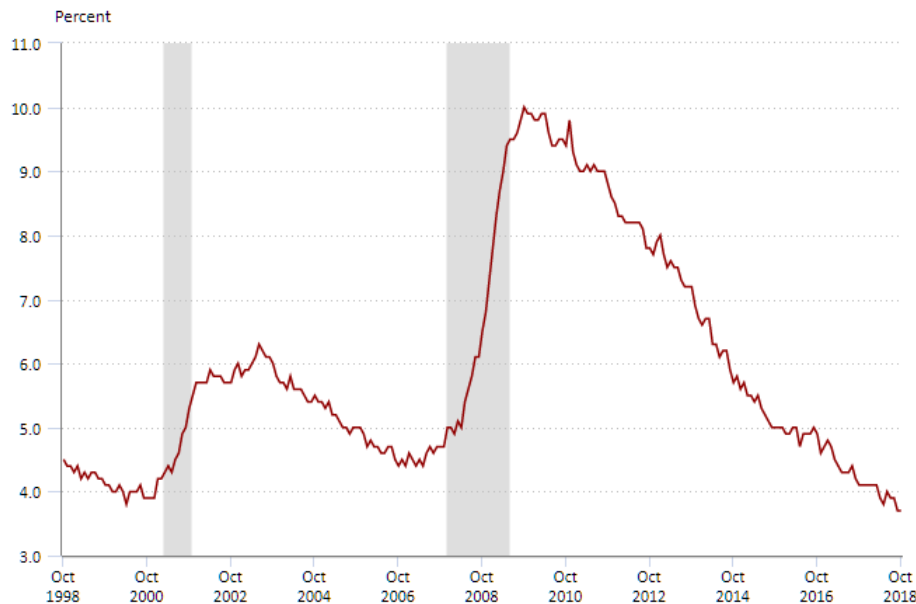
Źródło: OECD.

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Australia	72,9	73,2	72,0	72,4	72,7	72,3	72,3	72,0	72,2	72,4	73,0
Austria	71,4	72,1	71,6	71,7	72,1	72,5	71,4	71,0	71,1	71,5	72,2
Belgium	62,0	62,4	61,6	62,0	61,9	61,8	61,8	61,9	61,8	62,3	63,1
Canada	73,5	73,6	71,5	71,5	72,0	72,2	72,4	72,3	72,5	72,6	73,4
Chile	56,3	57,3	56,1	59,3	61,3	61,8	62,3	62,2	62,4	62,2	62,7
Czech Republic	66,1	66,6	65,4	65,0	65,7	66,5	67,7	69,0	70,2	72,0	73,6
Denmark	77,0	77,9	75,3	73,3	73,1	72,6	72,6	72,8	73,5	74,8	74,2
Estonia	69,2	69,7	63,5	61,0	65,2	67,2	68,5	69,6	71,9	72,1	74,1
Finland	70,5	71,3	68,4	68,3	69,2	69,5	68,9	68,7	68,5	69,1	70,0
France	64,3	64,8	64,0	63,9	63,9	63,9	64,1	63,8	63,8	64,2	64,7
Germany	69,0	70,2	70,4	71,2	72,6	72,8	73,5	73,8	74,0	74,7	75,3
Greece	61,4	61,9	61,2	59,6	55,6	51,3	48,8	49,4	50,8	52,0	53,5
Hungary	57,3	56,7	55,4	55,4	55,8	57,2	58,1	61,2	64,0	66,5	68,2
Iceland	85,7	84,2	78,9	78,9	79,0	80,2	81,1	81,6	84,7	86,5	86,1
Ireland	69,2	67,9	62,2	60,0	59,2	58,8	60,5	61,7	63,0	64,8	67,6
Israel	58,9	59,8	59,2	60,2	60,9	66,5	67,1	67,9	68,3	68,6	69,0
Italy	58,7	58,7	58,3	57,7	57,8	57,6	55,5	55,7	56,3	57,3	58,0
Japan	70,7	70,7	70,0	70,1	70,3	70,6	71,7	72,7	73,3	74,4	75,3
Korea	63,9	63,8	62,9	63,3	63,9	64,2	54,4	65,3	65,7	66,1	66,6
Luxembourg	64,2	63,4	65,2	65,2	64,6	65,8	65,7	66,6	66,2	65,6	66,3
Mexico	61,1	61,3	59,4	60,3	59,8	61,3	60,8	60,4	60,7	61,0	61,1
Netherlands	74,4	75,9	75,6	74,7	74,9	75,1	73,6	73,1	74,2	74,8	75,9
New Zealand	75,2	74,7	72,9	72,3	72,6	72,1	72,8	74,2	74,3	75,6	76,9
Norway	76,9	78,1	76,5	75,4	75,3	75,8	75,4	75,2	74,8	74,3	74,0
Poland	57,0	59,2	59,3	58,9	59,3	59,7	60,0	61,7	62,9	64,5	66,1
Portugal	67,8	68,2	66,3	65,6	64,2	61,8	60,6	62,6	63,9	65,3	67,8
Slovak Republic	60,7	62,3	60,2	58,8	59,5	59,7	59,9	61,0	62,7	64,8	66,2
Slovenia	67,8	68,6	67,5	66,2	64,4	64,1	63,3	63,9	65,2	65,8	69,3
Spain	66,6	65,3	60,6	59,4	58,5	56,2	54,8	56,0	57,8	59,5	61,1
Sweden	74,2	74,3	72,2	72,1	73,6	73,8	74,4	74,9	75,5	76,2	76,9
Switzerland	78,6	79,5	79,0	78,6	79,3	79,4	79,6	79,9	80,2	79,6	79,8
Turkey	44,6	44,9	44,3	46,3	48,4	48,9	49,5	49,5	50,1	50,6	51,6
United Kingdom	72,4	72,7	70,6	70,3	70,4	70,9	70,5	71,9	72,7	73,5	74,1
United States	71,8	70,9	67,6	66,7	66,6	67,1	67,4	68,1	68,7	69,4	70,1

Poziom zatrudnienia oraz stopa bezrobocia w USA

**Zatrudnienie
X 2018: 156,6 mln**

**Stopa bezrobocia
X 2018: 3,7%**

Źródło: US BLS, 2018.

Zmiany zatrudnienia w USA, 2007-2018 (w tys.)

Year	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
2007	240	89	190	80	143	75	-34	-20	88	84	114	98
2008	17	-84	-78	-210	-186	-162	-213	-267	-450	-474	-766	-694
2009	-793	-702	-823	-687	-349	-471	-329	-213	-220	-204	-2	-275
2010	23	-68	164	243	524	-137	-68	-36	-52	262	119	87
2011	43	189	225	346	77	225	69	110	248	209	141	209
2012	358	237	233	78	115	76	143	177	203	146	132	244
2013	211	286	130	197	226	162	122	261	190	212	258	47
2014	190	151	272	329	246	304	202	230	280	227	312	255
2015	234	238	86	262	344	206	254	157	100	321	272	239
2016	126	237	225	153	43	297	291	176	249	124	164	155
2017	259	200	73	175	155	239	190	221	14	271	216	175
2018	176	324	155	175	268	208	165	286	118	250		

Bezrobocie - definicja

Bezrobocie - to zjawisko polegające na tym, że część osób zdolnych do pracy i chcących pracować pozostaje bez pracy.

Bezrobotny – osoba zdolna do pracy i gotowa do jej podjęcia w ramach stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, pozostająca bez pracy i nie ucząca się w szkole, zarejestrowana we właściwym dla miejsca zamieszkania rejonowym urzędzie pracy.

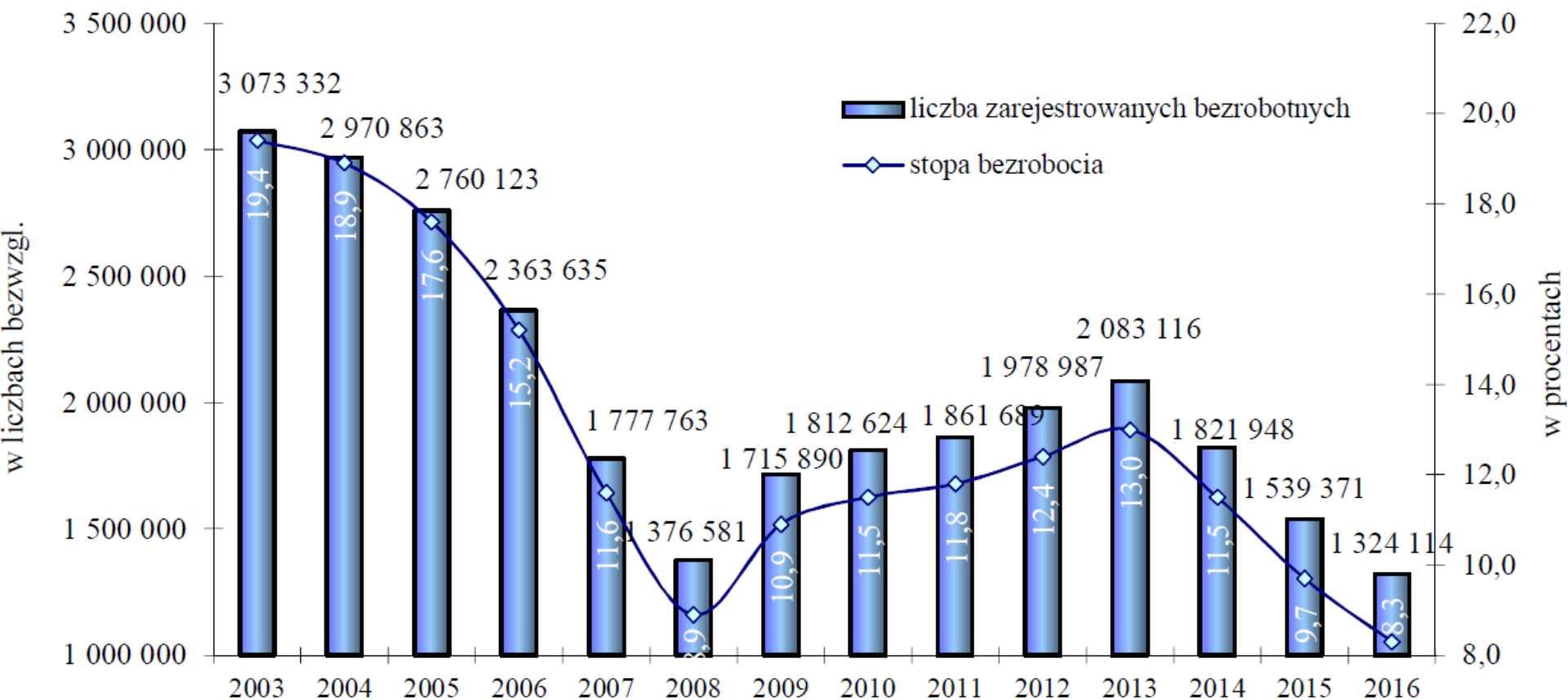
Dz.U. z 1991 r. Nr 106, poz. 457. Ustawa z dnia 16 października 1991 r. o zatrudnieniu i bezrobociu.

Pomiar wielkości bezrobocia

$$\text{Stopa bezrobocia} = \frac{\text{liczba bezrobotnych}}{\text{wielkość siły roboczej}}$$

$$\text{Siła robocza} = \text{zatrudnieni} + \text{bezrobotni}$$

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego

październik 2018: liczba bezrobotnych 938 tys. osób, stopa bezrobocia 5,7%

Bezrobotni wg płci, miejsca zamieszkania i czasu pozostawania bez pracy

Wyszczególnienie		Zarejestrowani bezrobotni ogółem w końcu 2017 r.		Bezrobotni powyżej 12 miesięcy w końcu 2017 r.	
		w liczbach bezwzgl.	ogółem =100%	w liczbach bezwzgl.	ogółem =100%
płeć	kobieta	595 530	55,1	265 395	60,5
	mężczyzna	486 216	44,9	173 009	39,5
miejsce zamieszkania	wieś	493 055	45,6	205 410	46,9
	miasto	588 691	54,4	232 994	53,1
czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	109 800	10,2	x	x
	1-3	213 421	19,7	x	x
	3-6	159 787	14,8	x	x
	6-12	160 334	14,8	x	x
	12-24	166 989	15,4	166 989	38,1
	pow. 24	271 415	25,1	271 415	61,9
Razem		1 081 746	100,0	438 404	100,0

Źródło: MRPiPS, , 2018.

Bezrobotni wg wykształcenia i wieku

Wyszczególnienie		Zarejestrowani bezrobotni ogółem w końcu 2017 r.		Bezrobotni powyżej 12 miesięcy w końcu 2017 r.	
		w liczbach bezwzgl.	ogółem =100%	w liczbach bezwzgl.	ogółem =100%
wykształcenie	wyższe	149 491	13,8	49 618	11,3
	policealne i śr. zawod.	234 599	21,7	91 501	20,9
	średnie ogólnokoszt.	117 266	10,8	42 358	9,7
	zasadnicze zawodowe	281 679	26,0	120 553	27,5
	gimnazjalne i poniżej	298 711	27,6	134 374	30,7
wiek	18-24 lata	134 333	12,4	30 363	6,9
	25-34	303 039	28,0	112 937	25,8
	35-44	250 559	23,2	105 340	24,0
	45-54	197 004	18,2	88 175	20,1
	55-59	130 368	12,1	65 129	14,9
	60 lat i więcej	66 443	6,1	36 460	8,3
Razem		1 081 746	100,0	438 404	100,0

Źródło: MRPiPS, 2018.

Bezrobotni wg stażu pracy

Wyszczególnienie		Zarejestrowani bezrobotni ogółem w końcu 2017 r.		Bezrobotni powyżej 12 miesięcy w końcu 2017 r.	
		w liczbach bezwzgl.	ogółem =100%	w liczbach bezwzgl.	ogółem =100%
staż pracy	do 1 roku	208 919	19,3	79 243	18,1
	1-5	253 914	23,5	97 886	22,3
	5-10	165 675	15,3	65 960	15,0
	10-20	165 370	15,3	69 164	15,8
	20-30	101 058	9,3	43 112	9,8
	30 lat i więcej	36 394	3,4	11 832	2,7
	bez stażu	150 416	13,9	71 207	16,2
Razem		1 081 746	100,0	438 404	100,0

Stopa bezrobocia (BAEL), IV kw. 2009 i [II kw. 2018]

Ogółem

8,5% [3,6%]

[Mężczyźni 3,7%]

[Kobiety 3,4%]

w wieku:

▪ 15 - 24 lat

22,3% [10,2%]

▪ 25 - 34

8,7% [4,2%]

▪ 35 - 44

5,9% [2,9%]

▪ 45 lat i więcej

6,1% [2,4%]

wg poziomu wykształcenia:

▪ wyższe

5,0% [2,1%]

▪ policealne

8,0% [3,4%]

▪ średnie ogólnokształcące

10,3% [5,6%]

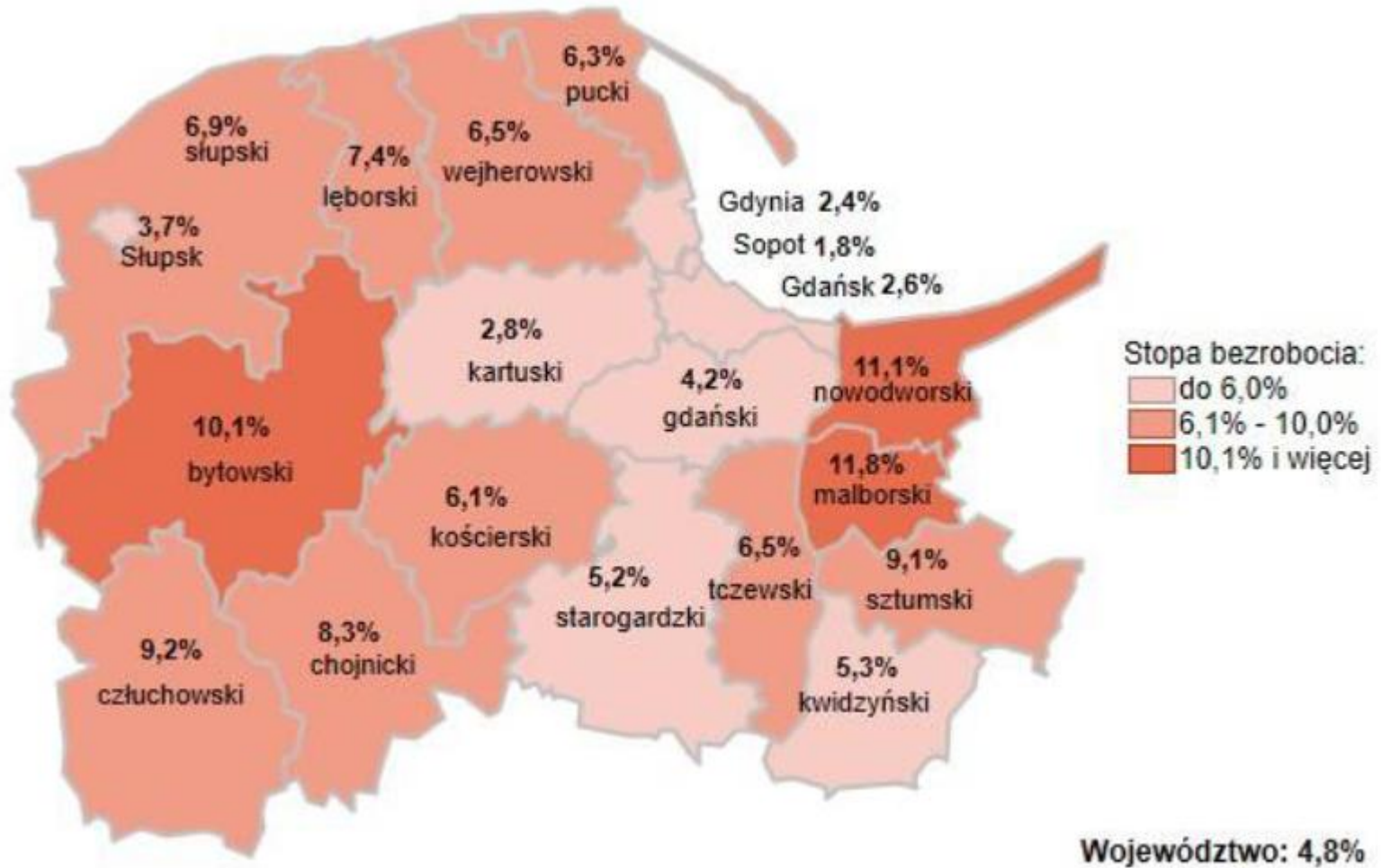
▪ zasadnicze zawodowe

9,3% [3,9%]

▪ gimnazjalne, podstawowe i niepełne podst.

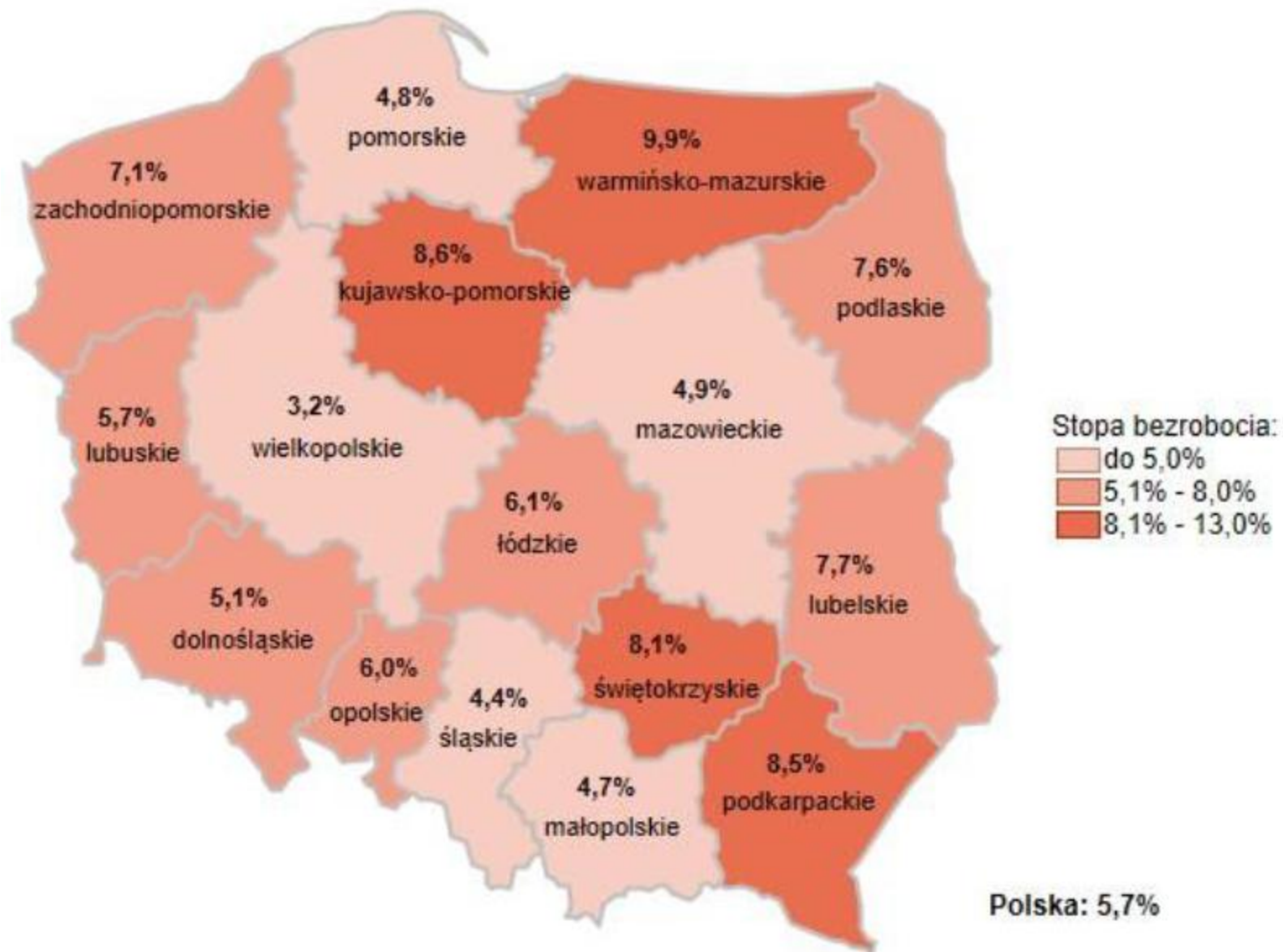
15,9% [9,2%]

Stopa bezrobocia w powiatach województwa pomorskiego, IX 2018

Źródło: WUP, Gdańsk 2018.

Stopa bezrobocia w Polsce, IX 2018

Rodzaje bezrobocia

Bezrobocie frykcyjne - jest związane z przerwami w zatrudnieniu z powodu zmiany miejsca zamieszkania lub z powodu poszukiwania lepszej pracy.

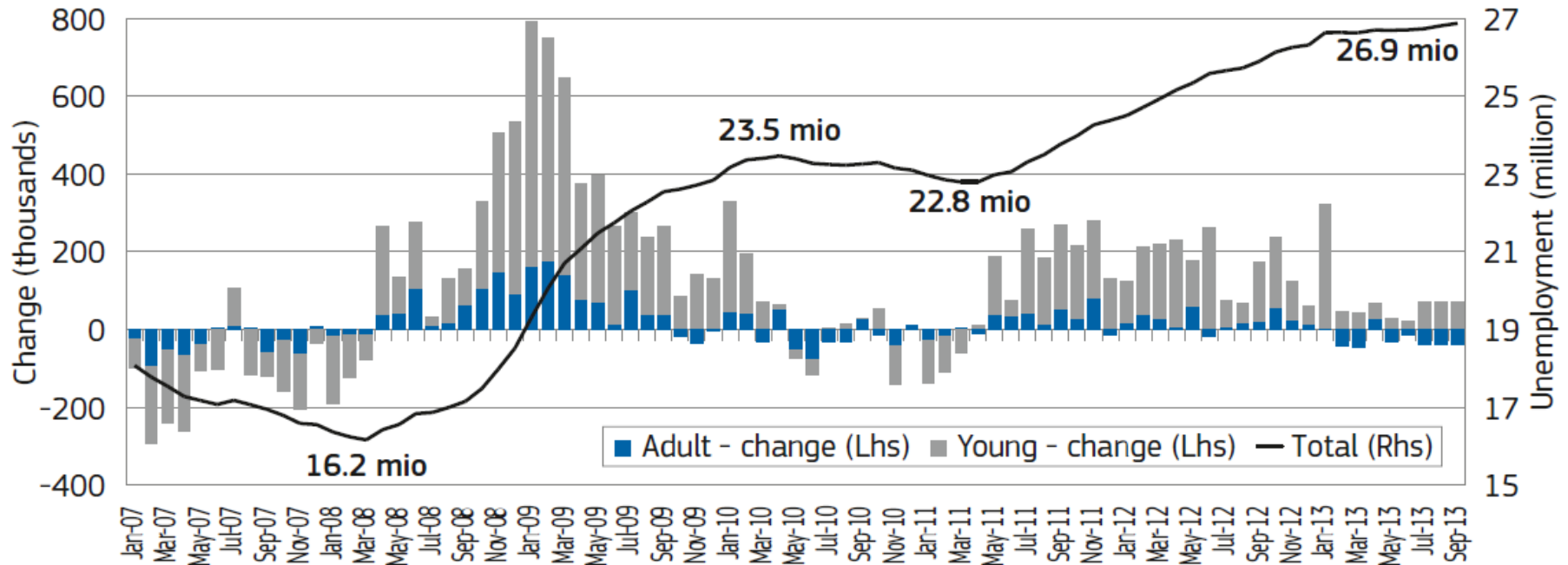
Bezrobocie strukturalne - powstaje na tle strukturalnych rozbieżności pomiędzy podażą pracy i popytem na pracę.

Bezrobocie cykliczne - jest związane ze spadkiem popytu zagregowanego, podaży zagregowanej oraz zatrudnienia w okresie recesji.

Przyczyny bezrobocia

- Zła koniunktura gospodarcza (słaba kondycja finansowa przedsiębiorstw, likwidacja miejsc pracy).
- Niewystarczający popyt zagregowany; niewykorzystane moce wytwórcze.
- Niedopasowanie strukturalne popytu na pracę i podaży pracy; brak odpowiednich kwalifikacji wśród osób młodych.
- Szoki gospodarcze (w tym szoki technologiczne).
- Brak elastyczności rynku pracy (brak możliwości dostosowań cenowych i ilościowych); zbyt silna pozycja związków zawodowych; płace wyższe niż produkt krańcowy pracy; wysokie płace minimalne; restrykcyjne prawo pracy; wysokie narzuty podatkowe na płace.
- Niewystarczająca ilość informacji o rynku pracy; asymetria informacji w relacjach pracodawca – pracownik.
- Brak programów aktywnej walki z bezrobociem.

Zmiany liczby bezrobotnych oraz ogólna liczba bezrobotnych w krajach UE

Źródło: European Commission, *Employment and Social Developments in Europe* 2013.

Stopa bezrobocia

Źródło: OECD.

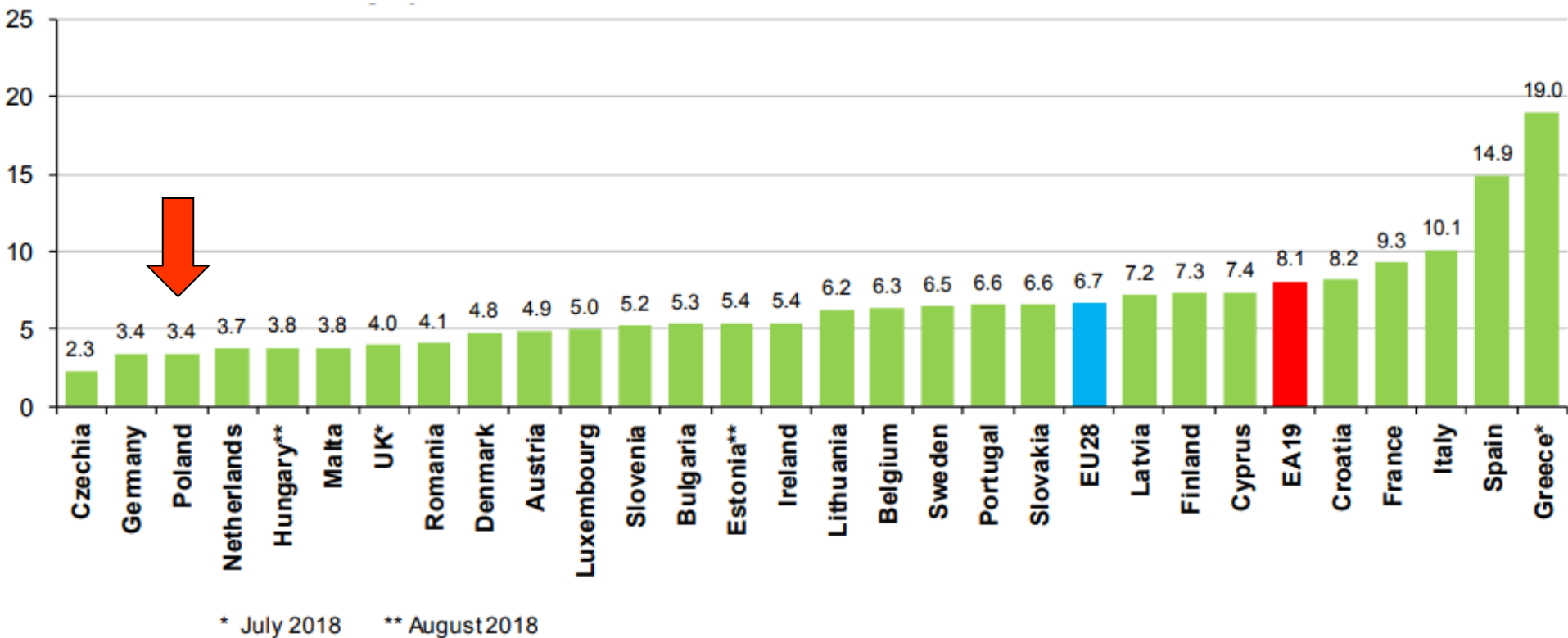
Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Australia	4,5	4,3	5,7	5,3	5,2	5,4	5,7	6,1	6,1	5,7	5,6
Austria	4,5	3,9	4,8	4,5	4,2	4,4	5,3	5,6	5,7	6,0	5,7
Belgium	7,5	7,0	8,0	8,4	7,2	7,6	8,4	8,5	8,5	7,8	7,1
Canada	6,1	6,2	8,4	8,1	7,5	7,3	7,1	6,9	6,9	7,0	6,3
Chile	7,4	8,0	10,0	8,4	7,4	6,7	5,9	6,4	6,2	6,5	6,7
Czech Republic	5,4	4,4	6,8	7,4	6,8	7,0	7,0	6,1	5,0	4,0	2,9
Denmark	3,8	3,5	6,1	7,6	7,7	7,7	7,0	6,6	6,2	6,2	5,7
Estonia	4,8	5,6	14,0	17,2	12,7	10,3	8,6	7,4	6,2	6,8	5,8
Finland	6,9	6,4	8,4	8,5	7,9	7,8	8,2	8,7	9,4	8,8	8,6
France	8,0	7,4	9,2	9,4	9,3	9,9	9,9	10,3	10,4	10,1	9,4
Germany	8,7	7,6	7,8	7,2	6,0	5,5	5,2	5,0	4,6	4,1	3,7
Greece	8,4	7,8	9,6	12,7	17,9	24,5	27,5	26,5	24,9	23,5	21,5
Hungary	7,4	7,9	10,1	11,2	11,0	11,0	10,2	7,7	6,8	5,1	4,2
Iceland	2,3	3,0	7,4	7,7	7,2	6,2	5,4	4,9	4,0	3,0	2,7
Ireland	4,9	5,9	12,5	14,1	14,9	15,3	13,0	11,3	9,4	7,9	6,7
Israel	7,4	6,2	7,7	6,8	5,7	7,0	6,2	5,9	5,2	4,8	4,2
Italy	6,2	6,8	7,9	8,5	8,5	10,8	12,1	12,7	11,9	11,7	11,2
Japan	4,1	4,2	5,3	5,3	4,8	4,6	4,0	3,6	3,4	3,1	2,8
Korea	3,4	3,3	3,8	3,8	3,5	3,3	3,1	3,5	3,6	3,7	3,7
Luxembourg	4,1	5,1	5,2	4,4	4,9	5,2	5,8	5,9	6,7	6,3	5,5
Mexico	3,5	3,6	5,4	5,4	5,4	5,0	4,9	4,8	4,3	3,9	3,4
Netherlands	3,6	3,0	3,7	4,5	4,4	5,3	7,2	7,4	6,9	6,0	4,8
New Zealand	3,8	4,3	6,3	6,7	6,7	7,2	6,2	5,8	5,3	5,1	4,7
Norway	2,6	2,6	3,2	3,7	3,3	3,3	3,4	3,5	4,3	4,7	4,2
Poland	9,7	7,2	8,3	9,7	9,8	10,2	10,3	9,0	7,5	6,2	4,9
Portugal	8,5	8,1	10,0	11,4	13,4	16,4	16,2	13,9	12,4	11,1	8,9
Slovak Republic	11,0	9,6	12,1	14,4	13,6	14,0	14,2	13,2	11,5	9,7	8,1
Slovenia	5,0	4,5	6,0	7,4	8,3	9,0	10,1	9,7	9,0	8,0	6,6
Spain	8,3	11,4	18,1	20,2	21,8	25,2	26,1	24,4	22,1	19,6	17,2
Sweden	6,2	6,3	8,5	8,7	7,9	8,1	8,1	8,0	7,4	7,0	6,7
Switzerland	3,7	3,4	4,2	4,6	4,1	4,3	4,4	4,8	4,8	4,9	4,8
Turkey	10,5	11,2	14,3	12,1	10,0	9,4	8,7	9,9	10,2	10,8	10,8
United Kingdom	5,3	5,4	7,8	7,9	8,0	8,1	7,5	6,1	5,3	4,8	4,3
United States	4,7	5,8	9,4	9,8	9,1	8,2	7,4	6,2	5,3	4,9	4,4

Stopa bezrobocia wśród osób młodych

Źródło: OECD.

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Australia	9,4	8,8	11,5	11,5	11,3	11,7	12,2	13,3	13,1	12,7	12,6
Austria	8,7	8,1	10,0	8,8	8,3	8,7	9,7	10,3	10,6	11,2	9,8
Belgium	18,8	18,0	21,9	22,4	18,7	19,8	23,7	23,2	22,1	20,1	19,3
Canada	11,2	11,6	15,2	14,8	14,2	14,3	13,7	13,5	13,2	13,1	11,6
Chile	17,8	19,7	22,6	18,6	17,5	16,3	16,1	16,5	15,5	15,7	16,9
Czech Republic	10,7	9,9	16,6	18,3	18,0	19,5	19,0	15,9	12,6	10,5	8,0
Denmark	7,5	8,0	11,8	14,0	14,2	14,1	13,1	12,6	10,8	12,0	11,1
Estonia	9,8	11,7	26,8	32,0	21,6	19,9	17,9	14,3	13,2	13,5	12,2
Finland	15,7	15,7	21,6	20,3	18,9	17,8	20,0	19,3	22,0	19,9	19,8
France	19,1	18,6	23,2	22,8	22,0	23,8	23,9	23,2	24,7	24,6	22,3
Germany	11,7	10,4	11,0	9,7	8,5	8,1	7,8	7,8	7,3	7,0	6,8
Greece	22,9	22,1	25,8	32,9	44,4	55,3	58,3	52,4	49,8	47,4	43,6
Hungary	18,0	19,9	26,5	26,6	26,1	28,1	26,6	20,4	17,3	12,9	10,7
Iceland	7,2	8,2	16,0	16,2	14,6	13,6	10,7	10,0	8,8	6,5	7,7
Ireland	10,3	12,4	25,5	28,3	29,9	33,0	29,6	26,9	20,9	17,2	14,4
Israel	16,1	12,6	14,6	13,7	11,6	12,1	10,5	10,6	9,2	8,6	7,3
Italy	20,3	21,3	25,4	27,9	29,1	35,3	40,0	42,7	40,3	37,8	34,8
Japan	7,7	7,2	9,1	9,2	8,0	7,9	6,9	6,3	5,6	5,2	4,7
Korea	8,8	9,3	9,8	9,8	9,6	9,0	9,3	10,0	10,5	10,7	10,3
Luxembourg	15,2	17,9	17,2	14,2	16,8	18,8	15,5	22,6	17,3	18,7	15,4
Mexico	6,7	7,0	10,0	9,4	9,8	9,4	9,2	9,6	8,6	7,7	6,9
Netherlands	7,0	6,4	7,7	8,7	7,7	9,5	11,1	12,7	11,3	10,8	8,9
New Zealand	10,1	11,4	16,6	17,1	17,3	17,7	16,3	15,0	13,7	13,2	12,7
Norway	7,3	7,5	9,2	9,3	8,6	8,6	9,2	7,8	9,9	11,1	10,4
Poland	21,7	17,3	20,7	23,7	25,8	26,5	27,3	23,9	20,8	17,6	14,8
Portugal	16,6	16,4	20,0	22,3	30,1	37,7	38,1	34,8	31,9	27,9	23,9
Slovak Republic	20,1	18,8	27,3	33,6	33,2	34,0	33,7	29,7	26,4	22,2	18,9
Slovenia	10,1	10,4	13,6	14,7	15,7	20,6	21,6	20,2	16,4	15,3	11,3
Spain	18,2	24,6	37,9	41,6	46,4	53,2	55,5	53,2	48,4	44,5	38,7
Sweden	19,2	20,2	24,9	24,8	22,8	23,7	23,6	22,9	20,3	18,8	17,9
Switzerland	7,1	7,0	8,4	7,8	7,7	8,4	8,5	8,6	8,6	8,6	8,1
Turkey	20,0	20,5	25,3	21,7	18,4	17,5	16,7	17,9	18,5	19,5	20,6
United Kingdom	14,2	14,1	19,0	19,3	20,0	21,0	21,1	16,3	14,6	13,0	12,1
United States	10,5	12,8	17,6	18,4	17,3	16,2	15,6	13,4	11,6	10,4	9,2

Stopa bezrobocia w UE, wrzesień 2018

Mikro- i makroekonomiczne skutki bezrobocia

Skutki bezrobocia w skali mikro:

- pogorszenie się sytuacji materialnej bezrobotnych i ich rodzin;
- patologie społeczne.

Skutki bezrobocia w skali makro:

- straty produkcji w wyniku niepełnego wykorzystania siły roboczej;
- obciążenie budżetu państwa z tytułu zasiłków;
- straty we wpływach podatkowych do budżetu państwa, które miałyby miejsce, gdyby bezrobotni pracowali.

Prawo Okuna

Prawo Okuna - dla każdego % wzrostu rzeczywistej stopy bezrobocia powyżej naturalnej stopy bezrobocia, luka PNB powiększa się o 3 %.

$$\text{Luka PNB} = -3 (U - U^*)$$

U – rzeczywista stopa bezrobocia

U* - naturalna stopa bezrobocia

Potencjalny PNB i luka PNB

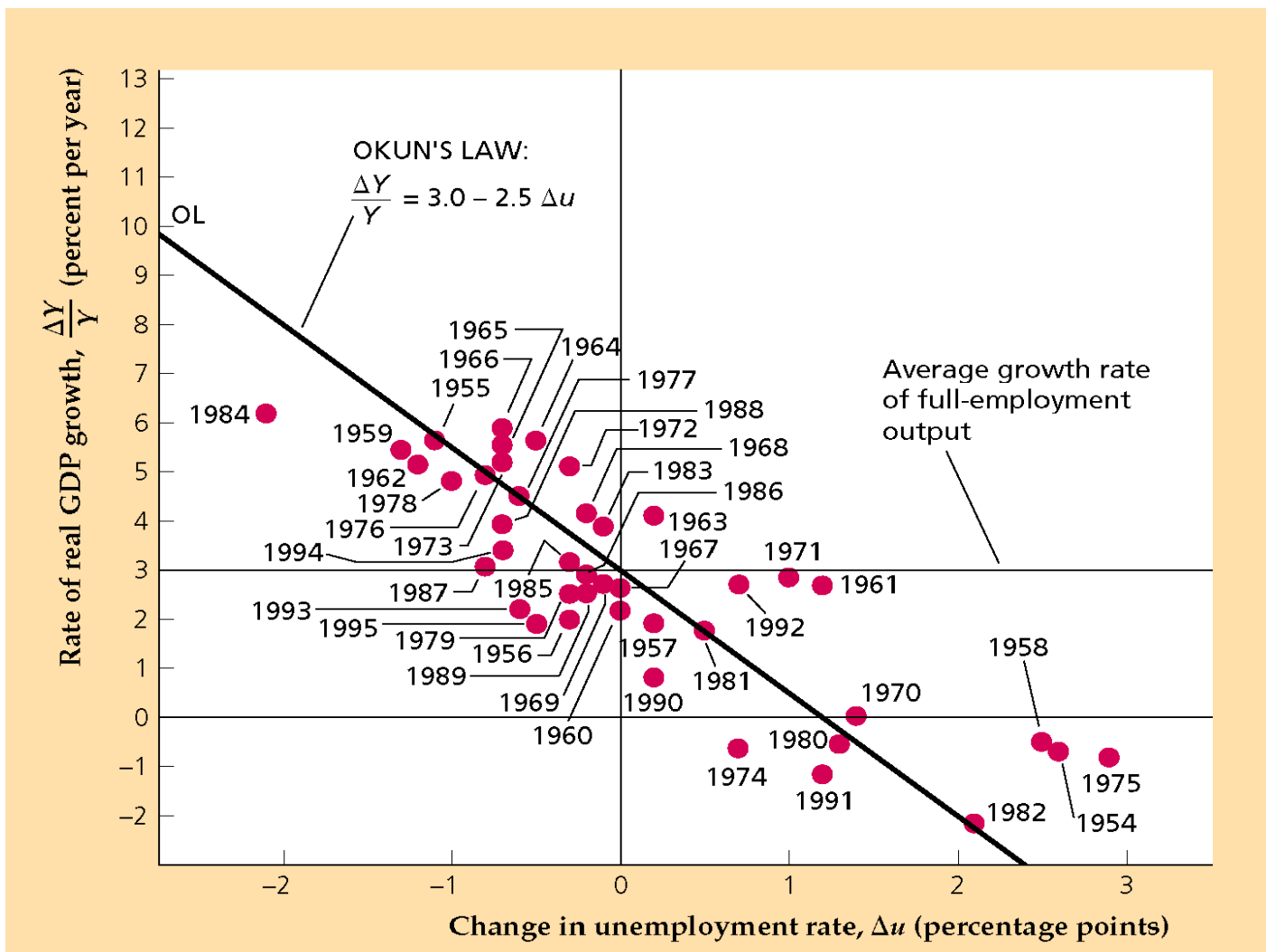
Pełne zatrudnienie – poziom zatrudnienia, przy którym wielkość podaży pracy i popytu na pracę są sobie równe.

Potencjalny PNB – całkowita wartość produkcji, która mogłaby zostać wytworzona w warunkach pełnego zatrudnienia.

Luka PNB – różnica pomiędzy potencjalnym PNB a rzeczywistym PNB.

Naturalna stopa bezrobocia - minimalny odsetek siły roboczej, który nie znajduje zatrudnienia z powodu strukturalnych problemów gospodarczych i przechodzenia między miejscami pracy.

Prawo Okuna w USA, 1954–1995

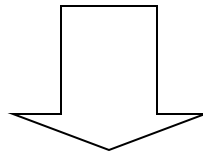
Jeżeli stopa wzrostu gospodarczego przekracza o 1 punkt procentowy poziom 3%, to stopa bezrobocia zmniejsza się o pół punktu procentowego.

Analiza Beveridge'a

Popyt na pracę

Podaż pracy

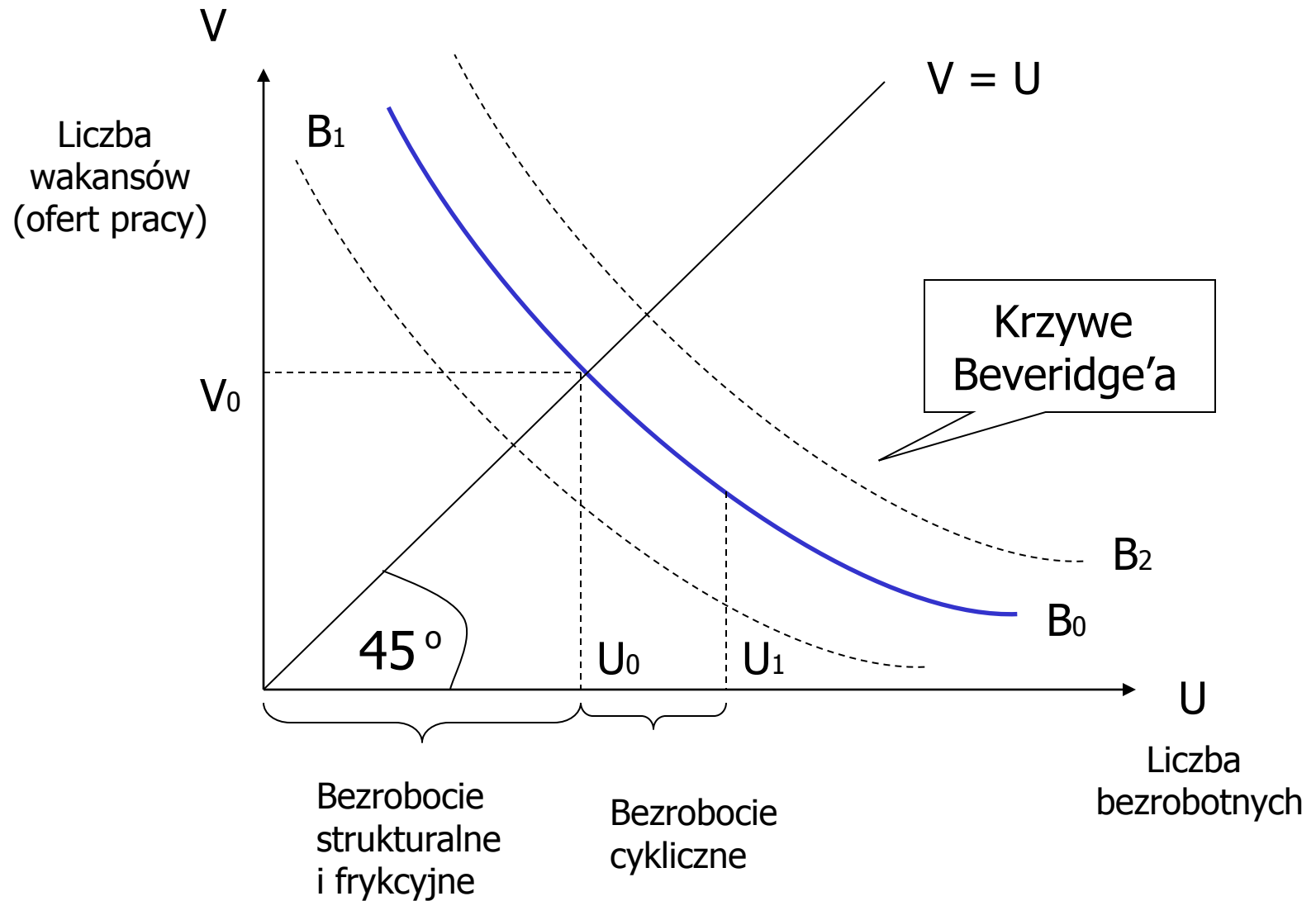
$$L + V = L + U$$

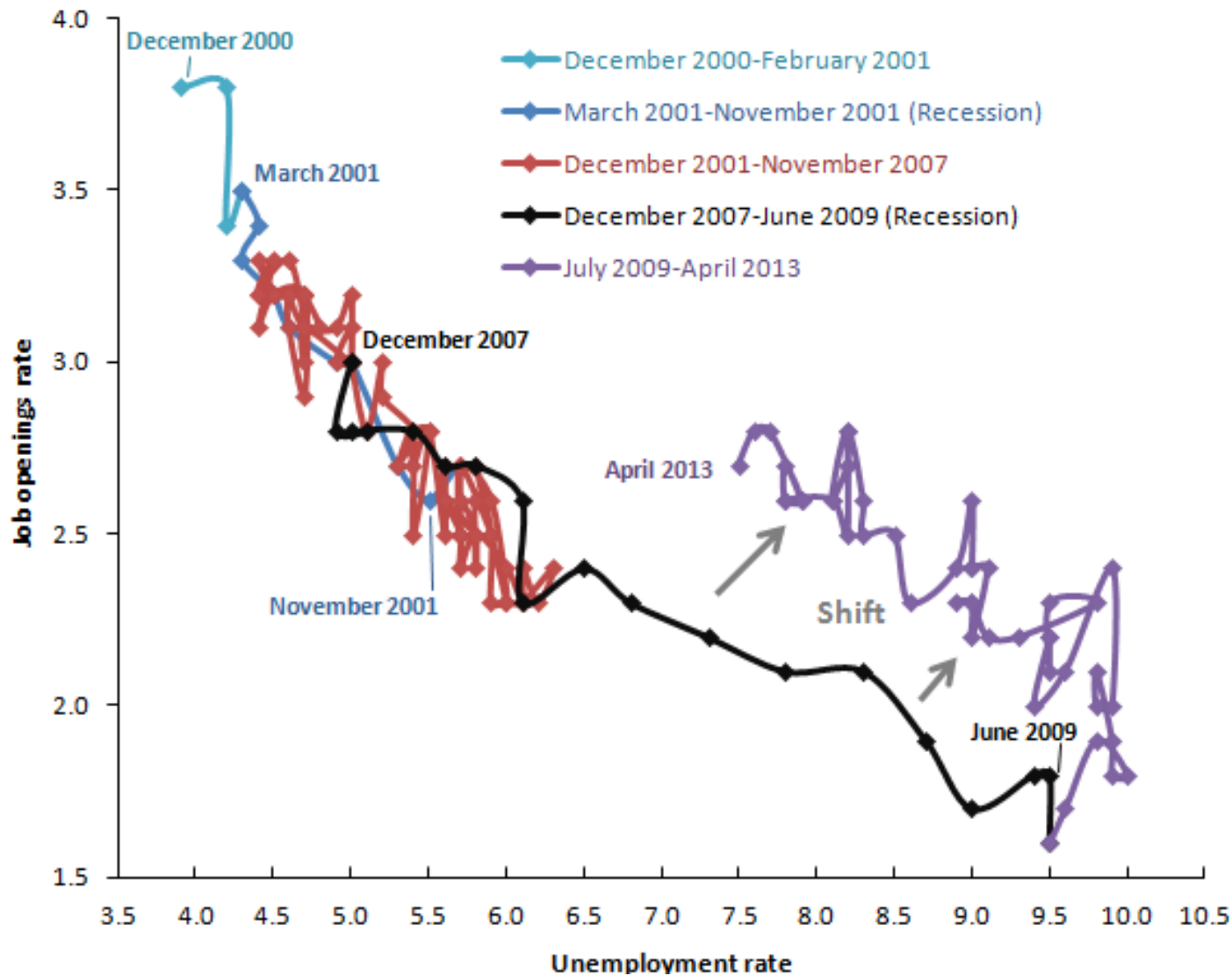
$$V = U$$

Równowaga na rynku pracy

Krzywa Beveridge'a

Krzywa Beveridge'a, USA

Krzywa Beveridge'a, Polska, 1999-2010

